

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор УУННІ _____ /Шпеник О.О./
« 29 » червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ТА ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.08 Середня освіта (Фізика та астрономія)
Освітньо-професійна програма	«Фізика. Інформатика» (мова навчання фахових дисциплін – угорська)
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

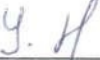
Ужгород – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка та основи педагогічної майстерності» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта I Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта освітньої програми «Фізика. Інформатика» (мова навчання фахових дисциплін - угорська).

Розробники: Опачко Магдаліна Василівна, професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи (протокол № 12 від «28» червня 2023 р.).

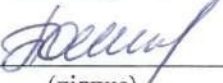
Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

_____ /проф. Ірина КОЗУБОВСЬКА/
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від « 29 » червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

_____ /Олена ПОПАДИЧ/
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Опачко М.В., 2023 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки: 2
Загальна кількість годин – 150	Семестр: 4
Кількість модулів – 2	Лекції: 50 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,9 самостійної роботи студента – 5	Практичні (семінарські): 24 год
Вид підсумкового контролю: модульне контрольне оцінювання	
Форма підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота: 76 год

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчального курсу «Педагогіка та основи педагогічної майстерності» полягає у засвоєнні студентами: змісту педагогіки, як теорії і практики освітньо-виховного процесу та сутності педагогічної майстерності, її складових; формуванні: ціннісних ставлень, інтересів, спрямованості на самореалізацію у майбутній професійно-педагогічній діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК Здатність розв'язувати спеціалізовані практичні завдання в освітній галузі, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями як українською, так угорською мовами.

ЗК4. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури в місцях компактного проживання угорськомовних нацменш.

ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду з використанням як української, так із угорської мови навчання.

ФК 10. Здатність до організації й реалізації освітнього процесу з фізики в базовій середній школі з угорською мовою навчання.

ФК 14. Здатність до організації та проведення позакласної та позашкільної роботи з фізики в базовій середній школі та закладах позашкільної освіти учнівської молоді культури в місцях компактного проживання угорськомовних нацменш.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та основи педагогічної майстерності» є опанування таких навчальних дисциплін (ОК) освітньої програми (ОП):

ОК 4. Вікова та педагогічна психологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Основи педагогічної майстерності**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.	ПРН 2
Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).	ПРН 3
Знає та розуміє особливості навчання різномірних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.	ПРН 4
Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків.	ПРН 8

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вміє проектувати освітньо-виховний процес з урахуванням закономірностей розвитку особистості, вікових особливостей учнів, їхньої психології та специфіки сімейних стосунків і їх впливу на формування особистості учня.	ПРН 2
Вміє використовувати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти) на прикладі розв'язування педагогічних задач.	ПРН 3
Вміє проектувати педагогічну взаємодію з урахуванням особливостей навчання різномірних груп учнів, з використанням диференціації навчання, та з урахуванням особливих потреб учнів.	ПРН 4
Вміє використовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; володіє навичками здійснення самоаналізу ефективності уроків та самоменеджменту.	ПРН 8

Досягнення програмних результатів навчання оцінюються за критеріями (згідно Національної рамки кваліфікацій ієрархічні рівні, згідно з таксономією Б. Блума):

- Знання:** основних категорій і понять педагогіки та педагогічної майстерності; педагогічного спілкування; компетентності та професіоналізму.
Розуміння: основних понять педагогіки та педагогічної майстерності; основ проектування освітньо-виховного процесу та культури педагогічного спілкування; понять компетентності (предметних для учнів і педагогічних) та професіоналізму; педагогічної техніки та мовлення; сутності етики педагогічної діяльності; сутності майстерності педагогічної взаємодії; основ управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів; основ управління розвитком особистості у процесі виховання; сутності рефлексивної діяльності, спрямованої на саморозвиток педагога.
- Застосування:** вміти використовувати методи, прийоми, засоби, технології навчання і виховання учнів та навички педагогічної майстерності у шкільній і позашкільній роботі з учнями; застосовувати інтерактивні, розвивальні, особистісно зорієнтовані, здоров'язберігаючі технології, технології розвитку критичного мислення, технології проблемного навчання учнів; використовувати майстерність взаємодії для розв'язання освітніх проблем нової української школи; розробляти конспекти уроків та виховних заходів з урахуванням гуманістичного, особистісного та індивідуального підходів до розвитку учнів.
Аналіз: інформаційно-освітніх можливостей середовища, особистісно орієнтованих і

рекомендованих освітніх порталів, індивідуальних особливостей учнів (інтересів, потреб, мотивів, цінностей); умов для адаптації педагогічних технологій.

Синтез: різних технологій для розвитку інформаційно-освітнього ресурсу середовища, наприклад, цифрових та навчальних, цифрових і виховних, цифрових і розвивальних; реалізація міжпредметних зв'язків та інтегрування змісту різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в школі; використовувати і залучати різноманітність і мультикультурність як джерело творчих ідей для створення психологічно комфортного, особистісно орієнтованого, безпечного і креативного освітнього середовища розвитку учнів.

Оцінювання: ефективності використання особистісно орієнтованого підходу у освітній діяльності; навчально-методичних розробок вчителів з точки зору рівнів прояву педагогічної майстерності; досвіду застосування на практиці елементів педагогічної творчості, самостійності, рефлексивної діяльності.

Комунікація: використовувати набуті знання у процесі організації педагогічної взаємодії з різноманітними групами учнів, в тому числі, з особливими потребами; виявляти повагу до ціннісного потенціалу (релігійного, етнічного, професійного, особистісного) учнів та інших фахівців, що дозволяє використати ресурс комунікації для спільного розв'язання професійних завдань, використовувати і залучати мультикультурний ресурс у проектуванні технологій педагогічної взаємодії з учнями; створювати умови для комунікації із представниками наукових і громадських організацій; спілкуватися в різних формах: монологічній, діалогічній, полілогічній із учнями, колегами, іншими учасниками освітнього процесу.

3. *Автономність та відповідальність:* виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти, дотримуватись професійної педагогічної етики та принципу доброчесності у виконанні функціональних обов'язків.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль, який під час вивчення навчальної дисципліни проходить в індивідуальній, груповій, фронтальній формах.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» передбачає виконання завдань тестового контролю з використанням *Googl-форми*.

Підсумковий контроль – іспит, який проводиться у письмовій формі (он-лайн-формат) і полягає у заповненні Екзаменаційного листка за формою. Екзаменаційний листок містить завдання трьох рівнів. 1. Тестові завдання (*Googl-форма*). 2. Завдання із розгорнутою відповіддю (Описати...; Розкрити сутність...; Охарактеризувати...; Проаналізувати... тощо. Або завдання: Закінчити речення. 3. Творче завдання (прокоментувати ситуації і обґрунтувати власну позицію: знайти оптимальне рішення педагогічної задачі (з наведених). Або запропонувати оригінальне, власне.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Протягом семестру студенти вивчають два модулі з дисципліни. Після кожного модуля здійснюється модульний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали програму семінарських занять, залучаються до відпрацювання у формі рефератів та інших розробок.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною системою (50 балів – модульна робота; 30 балів – поточний контроль, виконання практичних завдань на заняттях; 20 балів – самостійна робота). Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за кожний модульний контроль.

Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент (ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за один змістовий модуль отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати екзамен з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час екзамену оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань (письмові тестові завдання);
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної та самостійної роботи.

Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання активності під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється у межах 30 балів:

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2. Вміє проектувати освітньо-виховний процес з урахуванням закономірностей розвитку особистості, вікових особливостей учнів, їхньої психології та специфіки сімейних стосунків і їх впливу на формування особистості учня.	Метод проблемного викладу лекційного матеріалу, діалогові методи навчання: дискусія, диспут (на вибір) на семінарських заняттях	Індивідуальне і групове опитування, активність у дискусії (диспуті), складання порівняльної таблиці залежності вибору методів навчання і виховання від вікових особливостей учнів
ПРН 3. Вміє використовувати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової	Лекція з елементами проблемного викладу, семінарські заняття з елементами	Виконання методичних завдань портфоліо: аналіз і оцінювання якості тестових завдань з теми портфоліо

середньої освіти) на прикладі розв'язування педагогічних задач	інтерактивного навчання	
ПРН 4. Вміє проектувати педагогічну взаємодію з урахуванням особливостей навчання різнорідних груп учнів, з використанням диференціації навчання, та з урахуванням особливих потреб учнів	Лекція з презентацією, використання технології Classrum для перегляду фрагментів вебінарів, конференцій Метод проєктів для групової взаємодії	Оцінювання результатів мікрОВикладання (ситуація – підготовка до уроку/виховного заходу/позакласного заходу за темою портфоліо та їх аналіз.
ПРН 6. Мотивований на здійснення професійної педагогічної та громадської діяльності з використанням інструментів демократичної правової держави, насамперед у питаннях дотримання педагогічної професійної етики та доброчесності	Метод системного аналізу, метод порівнянь	Аналіз результатів роботи із систематизації та узагальнення досвіду педагогічних задач
ПРН 8. Вміє використовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; володіє навичками здійснення самоаналізу ефективності уроків та самоменеджменту	Аналіз змісту педагогічних технологій, моделювання ситуацій їх використання в умовах, наближених до реальних	Аналіз презентацій фрагментів уроків і виховних заходів з використанням педагогічних технологій
ПРН 9. Застосовує форми, методи та прийоми педагогічного впливу у вихованні учнів на уроках і в позакласній роботі, здатний розпізнавати та відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини	Метод проблемного викладу матеріалу, метод моделювання ситуацій, наближених до реальних професійних	Оцінювання результатів мікрОВикладання (ситуація – вибір методів, форм, прийомів педагогічного впливу до уроків/виховних заходів/позакласних/факультативних заходів за темою портфоліо та їх аналіз
ПРН 10. Організовує освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну для забезпечення психологічно-комфортної взаємодії всіх учасників освітньо-виховного процесу; здатність виявляти та протидіяти булінгу; налагоджувати партнерські взаємини з батьками учнів.	Метод проєктів, групова взаємодія у проєктній діяльності	Аналіз стану розробки фрагментів портфоліо з використанням технологій, що забезпечують психологічно-комфортну взаємодію всіх учасників освітньо-виховного процесу (оцінювання виконання завдань для самоконтролю)
ПРН 11. Здатний до сприйняття різноманіття та мультикультурності з дотриманням морально-етичних аспектів професійної діяльності, академічної доброчесності; проектувати навчальні осередки у класі спільно учнями з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і	Лекція з розбором конкретних ситуацій (різновид лекцій-дискусій). Діалогічні методи взаємодії, проектування діяльності з реалізації цілей педагогіки	Аналіз і оцінка методичної розробки уроку/виховного/позакласного/факультативного заняття з використанням технологій критичного і креативного мислення

потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, дотримуватись вимог толерантного ставлення до різних думок і поглядів; використовувати діалогізацію для співпраці, співтворчості з учнями.	партнерства	
ПРН 12. Виявляє високий рівень усвідомлення цінностей незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України та почуття патріотизму, громадянського обов'язку щодо їх відстоювання та поваги до захисників суверенності та свободи; демонструє свою позицію у різних ситуаціях педагогічної взаємодії	Лекція-екскурсія (з виїздом безпосередньо до практичних підрозділів ЗСУ, музеїв, алеї слави)/ інтерактивна лекція	Аналіз виконання есе на тему патріотизму (наприклад, «У чому виявляється патріотизм»? «Чи може бути патріотом той, хто не поважає інші народи»?)
ПРН 19. Виявляє професійну педагогічну майстерність у різних видах позакласної та позашкільної роботи з фізики, з використанням сучасних методів і технологій їх організації та проведення	Лекція-конференція	Аналіз усних повідомлень і презентацій, підготовлених як звіт із виконання ІПП

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Заняття-конференції Виступ з доповіддю	9*3+3 акт max 36	30	9*3+3 акт max 36	30
Презентація	1	5	1	5
Участь у дискусії (диспуті), «круглому столі»	1	2	1	2
Розв'язування педагогічних задач	1	10	1	10
Анотований звіт	1	2	1	2
Реферат	1	1	1	1
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання письмових завдань репродуктивного й творчого характеру, який оцінюється від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних

причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

50 балів (оцінка «відмінно») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

40 балів (оцінка «добре») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

30 балів (оцінка «задовільно») – студент виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань

20 балів (оцінка «незадовільно») – студент не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Філософія освіти» є іспит, який проводиться в усній формі. Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання іспиту є обов'язковим.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Дидактика

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки

Поняття про педагогіку, її предмет. Етапи розвитку і становлення педагогіки наукою. Народна педагогіка. Духовна педагогіка. Світська педагогіка. Основні категорії педагогіки. Педагогічна наука і педагогічна практика. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання педагогіки як науки. Провідні тенденції розвитку сучасної освіти.

Тема 2. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження

Поняття методології. Методологічні рівні педагогічної науки. Принципи педагогічних досліджень. Методика науково-педагогічного дослідження. Характеристика емпіричних методів дослідження. Характеристика теоретичних методів дослідження. Етапи педагогічних досліджень. Педагогічний експеримент.

Тема 3. Мета виховання у контексті сучасних викликів: фактори, що впливають на визначення мети виховання

Поняття про мету виховання. Умови і фактори визначення цілей виховання. Зародження та розвиток ідей про всебічний розвиток особистості. Мета й цілі виховання у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. Духовний світ особистості українця: національна психологія, національний характер і темперамент, українська культура і духовність, національна філософія, національний світогляд, національна свідомість та самосвідомість. Мета виховання в сучасній українській школі у контексті сучасних викликів.

Тема 4. Дидактика- теорія освіти і навчання. Поняття про дидактичний менеджмент

Поняття про дидактику. Категорії дидактики та її основні завдання. Історичний аналіз розвитку вітчизняних і зарубіжних дидактичних систем. Освіта як багатоаспектне поняття: освіта як система (соціальний масштаб, ступінь освіти, профіль освіти), як процес, як результат. Основні тенденції сучасної освіти. Категорії дидактики та її основні завдання. Поняття про дидактичний менеджмент.

Тема 5. Зміст освіти. Компетентнісний підхід до реалізації змісту освіти в сучасній школі

Поняття про зміст освіти. Теоретичні підходи та загальні засади до визначення змісту освіти. Зміст загальної освіти у контексті компетентнісно орієнтованого підходу. Фактори, що зумовлюють формування змісту освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в Новій українській школі. Поняття модельних навчальних програм.

Тема 6. Процес навчання. Закономірності процесу навчання.

Суть процесу навчання. Процес навчання як система, його цілі. Стимулювання процесу навчання та організація навчально-пізнавальної діяльності учнів. Поняття про методи, форми і засоби навчання. Закономірності навчання, принципи, правила. Поняття про технології, класифікація технологій. Інноваційні технології в освіті: педагогічні, освітні, технології навчання. Дистанційна освіта. Особливості організації навчання в умовах повномасштабної війни.

Змістовий модуль 2. Теорія виховання. Менеджмент закладів загальної середньої освіти

Тема 7. Суть процесу виховання. Актуальні завдання виховання в умовах повномасштабної війни

Суть процесу виховання. Процес виховання як система. Рушійні сили процесу виховання. Особливості виховного процесу: цілеспрямованість, багатофакторність, тривалість (безперервність), комплексність, віддаленість результатів, варіативність результатів, самокерованість). Мета і завдання виховання. Національно-патріотичне виховання

Тема 8. Закономірності та принципи виховання

Закономірності виховання. Принципи виховання та їх характеристика. Зміст процесу виховання у сучасній школі. Ідеї, що лежать в основі відбору змісту виховання. Основні напрями виховання. Система актуальних виховних завдань. Засвоєння соціального досвіду. Виховання і розвиток особистості в умовах повномасштабної війни.

Тема 9. Створення безпечного освітнього простору для розвитку і формування особистості учня

Поняття соціального інституту. Виховання і стихійна соціалізація. Складові елементи виховання як соціального інституту. Моделі соціалізації особистості. Врахування багатоманітності, відмінностей кожного учня та учениці, створення комфортного освітнього середовища як основа для організації навчання на засадах рівності прав та можливостей, поваги до людської гідності, недискримінації, інклюзивності. Поняття про психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

Тема 10. Наукові засади внутрішкільного управління. Органи управління в освіті.

Органи державного управління освіти та їх основні функції. Державний контроль за діяльністю закладів освіти. Інспектування загальноосвітнього закладу. Органи колегіального управління школою. Управлінська діяльність адміністрації школи. Органи громадського самоврядування. Особливості управлінської діяльності в сучасній школі. Особливості внутрішкільного контролю. Види, форми й методи внутрішкільного контролю. Планування роботи школи. Шкільна документація. Цифрові ресурси для створення сучасної шкільної документації.

Тема 11. Методична робота в сучасній школі

Місія методичної роботи в сучасній школі. Комплекс знань про акмеологічну науку, сутність, структуру та шляхи професійного зростання педагога. Актуальні завдання професійного становлення педагога: розвиток особистісно-ділових, особистісно-професійних якостей і професійних здібностей педагогічних працівників; сприяння зміцненню психічного здоров'я вчителів; стимулювання самостійності педагогів у підвищенні власного професійного рівня; формування та розвиток професійних умінь і навичок педагогів; підвищення загальнокультурного рівня педагогічних працівників.

Значення методичної роботи для підвищення рівня професійної підготовки вчителя. Основні напрями методичної роботи. Форми методичної роботи. Підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників. Поняття сертифікації. Види освіти: формальна, неформальна, інформальна та можливості для підвищення кваліфікації. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності.

Тема 12. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності

Поняття інновацій в освіті. Поняття про інноваційний потенціал сучасного вчителя. Передовий педагогічний досвід і впровадження досягнень педагогічної науки. Критерії педагогічних інновацій. Проектування інноваційного освітнього середовища. Використання сучасних засобів навчання та візуалізації у роботі вчителя фізики.

Модуль 2

Змістовий модуль 1. Педагогічна майстерність: поняття, складові, структура

Тема 1. Методологічні засади педагогічної майстерності

Поняття педагогічної майстерності. Витоки педагогічної майстерності. Гуманістична парадигма в освіті. Акмеологічний, психологічний, компетентнісний, комунікативний, мистецький, культурологічний, технологічний підходи до формування педагогічної майстерності. Педагогічна майстерність у педагогічній спадщині зарубіжних і вітчизняних педагогів, науковців. Педагогічна майстерність як педагогічна теорія і педагогічна практика. Предмет і завдання педагогічної майстерності.

Тема 2. Структура майстерності. Характеристика її компонент

Структура, елементи педагогічної майстерності. Рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Шляхи формування та реалізація. Поняття педагогічних здібностей,

педагогічної техніки. Педагогічна техніка як форма організації поведінки. Управління емоційним станом. Мімічні та пантомімічні засоби педагогічного впливу.

Тема 3. Складові професійної педагогічної компетентності

Компетентнісний підхід до підготовки педагога. Педагогічна майстерність як система компетентностей. Психолого-педагогічна компетентність. Професійно-фахова компетентність. Методична, інформаційно-комунікативна, технологічна, діагностична компетентності. Медіаграмотність та цифрова компетентність педагога.

Тема 4. Педагогічна техніка та ефективність педагогічного спілкування

Поняття про зовнішню і внутрішню техніку, соціально-перцептивну техніку та майстерність зворотного зв'язку у педагогічному спілкуванні, культури педагогічного спілкування. Мова і мовлення педагога, їх місце у структурі педагогічної майстерності. Роль риторики в педагогічній майстерності. Особливості підготовки до публічного виступу. Види підготовки. Встановлення контакту з аудиторією. Засоби підвищення ефективності взаємодії зі слухачами. Використання он-лайн інструментів у презентації інформаційного матеріалу до занять. Діалогізація навчання. Використання технік інтерактивного навчання.

Тема 5. Передовий педагогічний досвід як джерело педагогічної майстерності

Поняття про передовий педагогічний досвід. Передовий педагогічний досвід як вияв педагогічної майстерності та основа для формування досвіду майстерності. Критерії оцінки передового педагогічного досвіду.

Тема 6. Інноваційна педагогічна діяльність як джерело педагогічної майстерності

Поняття про інновації в освіті. Поняття інновацій у педагогіці. Передовий педагогічний досвід як джерело інноваційної педагогічної діяльності. Цифрові ресурси та створення сучасного інформаційного контенту.

Змістовий модуль 2. Майстерність педагогічної взаємодії

Тема 7. Дидактичний менеджмент у розвитку майстерності педагога

Навчання педагогічному менеджменту як шлях формування складових педагогічної майстерності. Проектування педагогічної діяльності: цілепокладання, планування, моделювання, діагностика і прогнозування у професійній педагогічній діяльності. Організація та управління яу складові професійної компетентності педагога. Моделювання освітнього середовища, педагогічної взаємодії як складові майстерності вчителя. Діагностика у педагогічній взаємодії як умова створення індивідуальних траєкторій розвитку особистості учня.

Тема 8. Дидактичний менеджмент та майстерність управління розвитком особистості у процесі навчання

Управління навчально-пізнавальною діяльністю як система. Педагогічні засади управління: формулювання діагностичних цілей, постановка дидактичних задач, добір методичних засобів до їх вирішення (дидактичні завдання, дидактичні технології, дидактична діагностика). Психологічні основи управління (інтелектуальні можливості здібності, стилі навчання, мотиви навчання, рівень домагань). STEM –освіта як приклад цілісного і гармонійного розвитку особистості.

Тема 9. Майстерність управління розвитком особистості у процесі виховання

Виховання як важливий чинник розвитку особистості. Педагогічні засади управління (цілі виховання, завдання виховання, технології виховання, діагностика вихованості). Психологічні засади виховання (інтереси, потреби, мотиви, спрямованість особистості). Колектив як форма виховання. Педагогічне управління розвитком колективу. Організація та проведення колективної виховної справи. Проектна діяльність учнів. Екологічні проекти. Майстерність організації проектної діяльності учнів.

Тема 10. Мистецтво індивідуального розвитку особистості учня

Поняття індивідуальної траєкторії розвитку особистості учня. Технології розвитку креативного та критичного мислення учнів. Поняття про інтелект. Соціальний та емоційний інтелект. Поняття про ментальні карти. Інструменти для створення динамічних карт.

Асоціативні ментальні карти. Поняття про сильні сторони особистості. Як розвивати унікальність учнів.

Тема 11. Майстерність впливу як основа ефективності педагогічної взаємодії

Педагогічний вплив у педагогічній взаємодії: призначення, функції, основні елементи. Прийоми педагогічного впливу. Ключові операції педагогічного впливу. Значення зворотного зв'язку у спілкуванні. Використання мовних засобів у налагодженні зворотного зв'язку. Особливості візуального сканування. Поняття про активне слухання: прийоми та правила активного слухання. Стилi і рівні взаємодії. Активізація діяльності учнів з національно-патріотичного та громадянського виховання. Волонтерство, акції, флешмоби та челенджі, використання сторітелінгу та учнівських ток-шоу.

Тема 12. Майстерність партнерської взаємодії у НУШ

Поняття про педагогіку партнерства. Теоретичні засади педагогіки партнерства. Основні принципи цього підходу. Педагогіка партнерства в українській традиції. Партнерство в школі. Поняття про культуру розмаїття. Педагогіка партнерства у різних країнах світу. Досвід використання педагогіки співробітництва в навчально-виховному процесі. Розвиток партнерської взаємодії: від «Я» до «Інші» (батьки, учні, колеги, представники громадськості). Актуалізація креативного та критичного мислення педагога.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 150					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
4-й семестр						
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки. Дидактика.						
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки	4	2				2
Тема 2. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження	4	2				2
Тема 3. Мета виховання у контексті сучасних викликів: фактори, що впливають на визначення мети виховання	6	2	2			2
Тема 4. Дидактика - теорія освіти і навчання. Поняття про дидактичний менеджмент	4	2				2
Тема 5. Зміст освіти. Компетентнісний підхід до реалізації змісту освіти в сучасній школі	6	2	2			2
Тема 6. Процес навчання. Закономірності процесу навчання	6	2	2			2
Разом за змістовий модуль 1:	30	12	6			12
Змістовий модуль 2. Теорія виховання. Менеджмент закладів загальної середньої освіти						
Тема 7. Суть процесу виховання. Актуальні завдання виховання в умовах повномасштабної війни	4	2				2
Тема 8. Закономірності та принципи виховання	6	2	2			2
Тема 9. Створення безпечного освітнього простору для розвитку і формування особистості учня	4	2				2
Тема 10. Наукові засади внутрішкільного управління. Органи управління в освіті	6	2	2			2
Тема 11. Методична робота в сучасній школі	6	2	2			2
Тема 12. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності	4	2				2
Разом за змістовий модуль 2:	30	12	6			12
Разом за модуль 1:	60	24	12			24
МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 1. Педагогічна майстерність: поняття, складові, структура.						
Тема 1. Методологічні засади педагогічної майстерності	8	2			4	2
Тема 2. Структура майстерності. Характеристика її компонент	10	2			4	2
Тема 3. Складові професійної компетентності.	10	2	2		4	2
Тема 4. Педагогічна техніка та ефективність педагогічного спілкування	10	2	2		4	2
Тема 5. Передовий педагогічний досвід як джерело	10	2	2		4	2

педагогічної майстерності						
Тема 6. Інноваційна педагогічна діяльність як джерело педагогічної майстерності		2				
Разом за змістовий модуль 1	48	12	6		20	10
Модуль 2. Змістове наповнення та особливості використання гендерного підходу у початковій школі						
Тема 7. Дидактичний менеджмент у розвитку майстерності педагога	6	2			4	
Тема 8. Дидактичний менеджмент та майстерність управління розвитком особистості у процесі навчання	8	4			4	
Тема 9. Майстерність управління розвитком особистості у процесі виховання	8	2	2		4	
Тема 10. Мистецтво індивідуального розвитку особистості учня	8	2	2		4	
Тема 11. Майстерність впливу як основа ефективності педагогічної взаємодії	6	2			4	
Тема 12. Майстерність партнерської взаємодії у НУШ	6	2	2		2	
Разом за змістовий модуль 2	32	14	6		22	
Разом за модуль 2:	90	26	12		42	10
Разом:	150	50	24		42	34

6.3. Теми практичних занять (модуль 1)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методологія і методика педагогічного дослідження 1. Методологія наукового дослідження. 2. Етапи науково-педагогічного дослідження. 3. Методи педагогічного дослідження. Теоретичні методи. 4. Емпіричні методи дослідження. 5. Математичні й статистичні методи дослідження. Вимірювання у педагогіці.	2
2.	Виникнення і розвиток педагогіки як науки 1. Виховання як загальна і вічна категорія. 2. Джерела розвитку і становлення європейських систем виховання. 3. Розвиток педагогічних ідей у середньовічній Європі, в епоху Відродження і Реформації. 4. Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки (XVII-XХ ст.) 5. Етапи становлення і розвитку української школи педагогіки. 6. Сучасні тенденції розвитку педагогічної науки в світі та в Україні.	2
3.	Методи і засоби навчання 1. Поняття про класичні і сучасні методи навчання та їх класифікації. 2. Вибір методів навчання. Умови вибору методів у змішаному навчанні 3. Дистанційне навчання. Цифрові інструменти організації дистанційного навчання. 4. Створення динамічних презентацій та проведення інтерактивних занять.	2
4.	Методи і форми виховання 1. Загальна характеристика методів виховання. Їх класифікація. 2. Вибір методів виховання. 3. Поняття про форми виховання. Індивідуальні, групові, масові форми виховання. 4. Поняття про колектив. Учнівський колектив.	2
5.	Методична робота в загальноосвітніх навчальних закладах 1. Актуальні завдання професійного становлення сучасного вчителя. 2. Організація методичної роботи в сучасній школі. 3. Підвищення кваліфікації та атестація педагогічних працівників. Поняття сертифікації. 4. Види освіти: формальна, неформальна, інформальна та можливості для підвищення кваліфікації. 5. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності.	2
6.	Передовий педагогічний досвід та поняття інноваційної педагогічної діяльності. 1. Поняття про передовий педагогічний досвід. 2. Критерії оцінки передового педагогічного досвіду. 3. Поняття інновацій у педагогіці. 4. Передовий педагогічний досвід як джерело інноваційної педагогічної діяльності.	2

	5. Робота класного керівника як втілення передових педагогічних ідей	
	Разом:	12 год

Теми практичних занять (модуль 2)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Культура педагогічного спілкування (науково-практична конференція). 1. Особливості професійно-педагогічного спілкування. 2. Діагностика якостей, необхідних для успішного спілкування. 3. Шляхи розвитку комунікативних умінь. 4. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування.	2
2.	Тема 2. Основи театральної педагогіки (творча майстерня). 1. Педагогічна та акторська діяльність: творче самопочуття педагога та актора. 2. Проблема управління творчим самопочуттям. 3. Привернення та утримання уваги слухачів. 4. Режисура педагогічного спілкування. 5. Організація та проведення віртуальних екскурсій як можливість реалізації творчого натхнення.	2
3.	Тема 3. Переконавання та навіювання у педагогічному процесі (тренінг). 1. Переконавання як основний засіб комунікативної взаємодії. 2. Вимоги до педагогічного переконання. Логіка доказу. 3. Роль та види навіювання. 4. Форми педагогічного навіювання та умови їхньої ефективності.	2
4.	Тема 4. Майстерність розв'язування педагогічних задач (консультація). 1. Суть постановки педагогічної задачі. 2. Умови ефективності розв'язування педагогічних задач. 3. Формування уміння ставити педагогічні вимоги.	2
5.	Тема 5. Проектування системи управління розвитком особистості учня в процесі навчання і виховання (консультація). 1. Поняття дидактичного менеджменту. проектування методичної системи з фізики. 2. Управління розвитком особистості учня в процесі навчання і виховання. 3. Використання медіаресурсів в управлінні розвитком особистості учня. 4. 3D-симуляції та інтерактивні відео, цифрові підручники і вбудовані додатки, призначені для розвитку навичок проведення дослідів та ілюстрування.	2
6.	Тема 6. Майстерність публічного виступу вчителя (презентація) 1. Композиція публічного виступу. 2. Складові елементи композиції виступу. 3. Методи викладення матеріалу. 4. Прийоми залучення уваги слухачів. 5. Врахування особливостей аудиторії. 6. Використання он-лайн ресурсів для візуалізації навчального матеріалу	2
	Разом:	12 год
	Всього:	24 год

6. 4 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми (завдання)	Кількість годин
Самостійні роботи до курсу		
1	Тема 1. Етапи становлення педагогіки наукою	2
2	Тема 2. Філософія сучасної освіти про подальші перспективи її розвитку	2
3	Тема 3. Сучасне освітнє середовище та освітньо-виховний процес процес.	2
4	Тема 4. Сучасний вчитель-лідер та інноватор, організатор взаємодії у освітньому середовищі	
5	Тема 5. Закономірності і принципи навчання	2
6	Тема 6. Сучасні технології навчання: переваги і недоліки дистанційної освіти	2
7	Тема 7. Технології розвитку критичного мислення учнів	2
8	Тема 8. Технології розвитку креативного мислення учнів	2
9	Тема 9. Виховання особистості в умовах сучасних глобальних викликів: закономірності і принципи виховання	
10	Тема 10. Сучасні технології виховання	2
11	Тема 11. Педагогіка партнерства та її роль у розвитку особистості учня.	2
12	Тема 12. Сучасні підходи до організації методичної роботи в школі	2
13	Тема 13. Методологічні засади педагогічної майстерності	2
14	Тема 14. Структура майстерності. Характеристика її компонент	2
15	Тема 15. Складові професійної компетентності	2
16	Тема 16. Педагогічне спілкування і педагогічна культура	2
17	Тема 17. Передовий педагогічний досвід та інноваційна педагогічна діяльність як джерело педагогічної майстерності	2
	Всього:	34 год

Самостійна робота над навчальною дисципліною також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком (іспитом); опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення схем, таблиць, діаграм, мультимедійних презентацій тощо.

6.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: дослідження практичних ситуацій; підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми з елементами наукового дослідження та його презентація; презентація власних досліджень, підготовка до олімпіад, конференцій; написання есе; виконання вправ різного рівня складності, складання і розв'язування задач, тестових завдань; розробка моделей, явищ і процесів; анотація опрацьованої додаткової літератури (відеофільмів, переглянутих у відео-лабораторіях); розробка поурочних планів і конспектів уроків, розробка сценаріїв виховних справ, дослідження колективу академічної групи; порівняльна характеристика вивчених явищ, процесів тощо; анотація прочитаної літератури з елементами науково-дослідної роботи; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем; анотації до; аналіз підручників; збір інформації та ознайомлення із зарубіжним досвідом, що стосується певної навчальної проблеми тощо.

В змісті вивчення курсу «Педагогіка» студенти виконують індивідуально-пошукові проекти.

Індивідуально-пошуковий проект

Тема: УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ

Орієнтовна тематика рефератів з «Основ педагогічної майстерності»

1. Елементи театральної педагогіки в діяльності педагога.
2. Переконавання як спосіб комунікативного впливу.
3. Навіювання як спосіб соціально-педагогічного впливу.
4. Конфлікти у вихованні.
5. Педагогічні здібності вчителя.
6. Цінності й виховання.
7. Педагогічна майстерність як характеристика досвіченості і вправності вчителя.
8. Педагогічна техніка, умови її формування.
9. Гуманістична спрямованість педагога у педагогічній спадщині В.Сухомлинського.
10. Педагогічна майстерність у спадщині А.С.Макаренка.
11. Психолого-педагогічні основи педагогіки співпраці
12. Елементи зовнішньої техніки у професійній діяльності вчителя
13. Прийоми вербального та невербального впливу на аудиторію в вітчизняній та зарубіжній психолого-педагогічній літературі
14. Педагогічні принципи емоційного впливу на учнів
15. Індивідуальність і професія вчителя. Індивідуальний стиль професійної педагогічної діяльності.
16. Елементи техніки саморегуляції учителя у професійній діяльності
17. Самоуправління психічним станом, настрої на творчу діяльність
18. Самовиховання як фактор формування педагогічної майстерності учителя
19. Культура педагогічного спілкування
20. Педагогічна творчість вчителя
21. Педагогічна діяльність як творчий процес

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Підручники:

1. Волкова Н.П. Педагогіка. Підручник. 2-ге вид., переро. і доп. Київ: Академвидав, 2007. 618 с.
2. Козловський Ю. М., Ортинський В. Л., Дольнікова Л. В. Педагогіка. Підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 372 с.
3. Педагогічна майстерність : Підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред. І.А. Зязюна. Київ : Вищ. шк., 1997. 349 с.
4. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 175 с

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Державний стандарт базової середньої освіти. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
5. Концепція Нової української школи. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrayinska-shkola-compressed.pdf>
6. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року <http://www.nmc.od.ua/wp-content/uploads/2017/02.pdf>
7. Національно-патріотичне виховання. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahist-prav-ditini/nacionalno-patriotichne-vihovannya>
8. Нормативні документи. Нова українська школа. https://padlet.com/galka_mar/j7iv5ubzgyhi
9. Українське патріотичне виховання і національні меншини. https://pidru4niki.com/11200611/pedagogika/ukrayinske_patriotichne_vihovannya_natsionalni_menshini

Допоміжна

Навчальні посібники та монографії

1. Волкова Н.П. Педагогічні комунікації : Навчальний посібник. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2002. 92 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка вищої школи : Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Вид. центр «Академія», 2002. 576 с.
3. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 256 с
4. Гриньова В.М. Педагогічна культура майбутнього вчителя: Навч. посіб. для студентів, викладачів та вчителів. Харків : ХГПУ ім. Г.С. Сковороди, 1996. 112 с
5. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
6. Каплінський В. В. 100 складних ситуацій на уроках та поза уроками: шукаємо рішення. Навчальний посібник для майбутніх учителів. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 80 с.
7. Каплінський В. В. Професійне становлення майбутнього вчителя в процесі загальнопедагогічної підготовки: теорія і практика: монографія. Вінниця: «Твори», 2018. 492 с.
8. Кіліченко О.І. Основи педагогічної майстерності: модульно-рейтинговий підхід / Автор-упорядник О. І. Кіліченко. Івано-Франківськ, 2012. 206 с.
9. Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українські перспективи / за ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С. 2004. 112 с.

10. Методичні поради до проведення практичних занять з основ педагогічної майстерності (майстерність педагогічного спілкування) / Упорядник Федорчук Е.І. Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2000.
11. Методичні рекомендації до семінарських / практичних занять [https://pedcollege.lnu.edu.ua > uploads > 2017/01](https://pedcollege.lnu.edu.ua/uploads/2017/01)
12. Опачко М. Практикум з «Основ дидактичного менеджменту». Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво «Інвазор», 2017. 161 с.
13. Опачко М., Попадич О. Застосування засобів моделювання педагогічних ситуацій. Ужгород: ПП «Інвазор», 2022. 47 с.
14. Основи педагогічної майстерності (лекції і практичні). Навчально-методичний посібник. За заг. ред. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2006. 240 с.
15. Педагогічна майстерність учителя : Навчальний посібник / За ред. проф. В.М. Гриньової, С.Т. Золотухіної. Вид. 2-е, випр. і доп. Харків : «ОВС», 2006. 224 с
16. Педагогічна майстерність : Хрестоматія : Навчальний посібник / Упоряд. : І.А. Зязюн, Н.Г. Базилевич, Т.Г. Дмитренко та ін.; За ред. І.А. Зязюна. Київ : Вищ. шк., 2006. 606 с
17. Педагогічна майстерність як складова передового педагогічного досвіду: традиції та інновації. <https://www.soippo.edu.ua/images>
18. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник: Видання 2-ге, доповнене і перероблене / За заг. ред. О.А.Дубасенюк, А.В.Іванченка. – Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2002. 482 с. <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/ped/zav-ped-carantin.pdf>
19. Професійно-педагогічна комунікація : Навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
20. Технології навчання в сучасній школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/tekhnologiyi-navchannya-v-suchasni-shkoli.html>
21. Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. Київ : Вищ. шк., 2002. 215 с.
22. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2004. 304 с.
23. Розвиток професійно важливих якостей майбутнього вчителя: монографія / Акімова О. В., Галузяк В. М., Столяренко О. В. [та ін.]. Вінниця, ТОВ «НіланЛТД», 2016. 248 с. С. 123 - 157.
24. Словник термінології з педагогічної майстерності / За ред. Н.М. Тарасович Полтава, 1995.

Періодичні видання

1. Галузяк В. М. Стили педагогічного керівництва та їх ефективність. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського*. Серія: «Педагогіка і психологія». Випуск 42. Ч 1. Вінниця, 2014. С. 80-87
2. Галузяк В. М. Сутність і структура педагогічної компетентності вчителя. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського*. Серія: «Педагогіка і психологія». Вип. 48. Вінниця, 2016. С. 37-46.
3. Гетта В. Шляхи досягнення педагогічної майстерності. *Трудова підготовка в закладах освіти*. 2010. №9. С. 44-45.
4. Добіжа Н.В. Підвищення ефективності індивідуального стилю педагогічного спілкування. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія. 2011. №34. С.106 - 111.
5. Малишко О. В., Федорович А.А. Школа педагогічної майстерності як засіб становлення сучасного вчителя [Електронний ресурс]. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Педагогічні науки. 2013. Вип. 108.1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_1_108_24
6. Каталог он-лайн сервісів для вчителя. <https://grcprpp.gov.ua/katalog-onlajnservisiv-14-05-12-02-04-2021/>
7. Опачко М.В. Формування у студентів-майбутніх учителів фізики досвіду моделювання дидактичного середовища і взаємодії. *Вісник Чернігівського НПУ ім. Т.Шевченка*. Серія: Педагогічні науки. Чернігів: ЧНПУ ім.Т.Г.Шевченка, 2018. Вип.153. С.87. – 92
8. Опачко М. В. Технологічний підхід у розробці теоретичного і практичного аспектів дидактичного менеджменту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету: серія: Педагогіка. Соціальна робота*. 2019. Вип. 1 (44). С.116-121.
9. Опачко М. Засвоєння змісту дидактичного моделювання магістрами – майбутніми педагогами. *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи*. Том V / [редактори-упорядники А.

Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова]. Банська Бистриця – Баку – Ужгород – Херсон: Посвіт, 2019. 372 с

10. Шевченко О. Педагогічна майстерня як форма професійного розвитку молодого вчителя [Електронний ресурс] *Нова педагогічна думка*. 2013. № 3. С. 148-150. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_3_45
-

13.Інформаційні ресурси

1. https://www.pedagogic-master.com.ua/public/PM_Zyazyun.pdf
2. https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/1759/1/Book_%D0%9F%D0%9C%D0%92.pdf
3. https://www.pedagogic-master.com.ua/public/Zyazun_Hrestomatiya2008.pdf
4. [Наукова періодика України - НБУВ Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського \(irbis-nbuv.gov.ua\)](http://nbuv.gov.ua)
5. <https://naurok.com.ua/post/tri-cikavi-proekti-dlya-pidvischennya-motivaci-uchniv-do-navchannya>
6. <https://naurok.com.ua/post/neordinarni-strategi-zacikavlennya-uchniv-vivchennyam-prirodnichih-nauk>
7. <https://naurok.com.ua/post/rolovi-igri-na-urokah-dieve-ta-vesele-navchannya>

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).